

КИР БУЛИЧОВ ТАКА ЗАПОЧВАТ НАВОДНЕНИЯТА

Превод от руски: [Неизвестен], 1972

chitanka.info

Зад прозореца плуваха облаци. Не бях виждал по-рано такива облаци. Отдолу те бяха блестящи, гладки и отразяваха целия град — покривите, зелени и виолетови, със странно изрязани кончета, кривите улички, павирани с шестоъгълни кварцови плочки, хората в ризници и с цилиндри, вървящи по уличките, старомодните автомобили и полицаите по кръстовищата. В ъгъла на прозореца до рамката беше най-любимото от отраженията — късче от крайбрежния булевард, рибари с двойни въдици, влюбени двойки, седящи на парапета, жени с деца. И къщите, и хората на облаците бяха малки и аз често трябваше да доизмислям това, което не можех да видя.

Докторът дойде след закуска и седна на кръглата табуретка до леглото ми. Той дълбоко въздъхна и ми се оплака от своите многобройни болести. Навярно той мислеше, че на човек, изпаднал в моето положение, е приятно да знае, че не само той страда. Аз съчувствувах на доктора. Наименованията на болестите често бяха съвсем непонятни и от това можеха да изглеждат много опасни. Дори беше чудно как този лекар още живееше и даже тичаше по коридорите на болницата, като тракаше с високите токове по стълбите. С целия си вид лекарят ми даваше да разбере: „Нима вие сте обгорял? А мен ме боли зъб, това е вече нещо! Нима хиляда рентгена е някаква доза? А мене ме боли коляното... Нима тридесет и две счупвания са нещо удивително? А у мене...“

Отначало лежах в безсъзнание. И той се грижи за мен след първата клинична смърт. И след втората клинична смърт. После дойдох на себе си и съжалявах за това. Наистина те имат изумителни обезболяващи средства, но аз знаех, че въпреки това не ще се справят с хилядата рентгена — всичко това е истинска филантропия. Нищо повече.

— Днес на разсъмване един старец улови в реката голяма риба — казвам аз, за да отвлека доктора от неговите болести.

— Голяма?

— Колкото цяла ръка.

— И това вие видяхте в облаците?

— В облаците. Защо те са такива?

— Дълго е да се обяснява. А и не мога да обясня. Като оздравеете, ще поговорите със специалистите. Облаци няма през

цялата година. Два месеца преди вашето долитане имаше слънце. Тогава всичко се изменя.

— Какво?

— Нашият живот се изменя. Долитат кораби. Но това не е задълго.

— При вас рядко ли прелитат хора?

— Няма пътнически рейсове. А и откъде да дойдат? Разписание не може да се състави.

„Защо?“ — исках да запitam, но дойде сестрата. Вместо това казах:

— Добро утро, мой мили палачо.

И веднага забравих доктора. Сестра — това значи процедури.

През деня заспах. Отново сънувах катастрофата. Присъни ми се, че съм побелял. Но навярно никога няма и да узная дали наистина съм бил побелял. Главата ми е плътно омотана — само очите ми се виждат.

— Свързахме се със Земята — каза докторът, когато вечерта намина към мене.

Той изглеждаше много весел, макар и двамата да знаехме, че от Земята дотук се лети почти половин година.

— Е-е — вежливо се обадох и започнах да гледам тавана.

— Но вие чуйте. Съобщиха ни, че „Колибри“ се отправя към базата 12–45. Утре ще стартира към нас. Това далеко ли е?

Бих искал да успокоя доктора, но той без друго ще научи истината. Аз казах:

— Ще пристигнат след четиридесет дни.

— Забележително — отговори докторът, без да престане широко да се усмихва. Но на него не му беше весело. Той също разбираше, че аз няма да доживея четиридесет дни. Но той беше лекар и затова трябваше да каже нещо.

— На борда си те имат лекар и препарати. За три часа ще ви вдигнат на крака.

— Тогава няма да има кого да вдигнат на крака...

По реката на облаците плуваше надолу с комините дълъг параход и белият дим висеше от облака до самия прозорец.

— Трябва да бъдем храбри — каза докторът.

Не започнах да споря.

Нощта беше дълга. Чаках разсъмването, а то все не идваше. Колко траят техните денонощия? Ако не се лъжа, двадесет и два часа и няколко минути. И те са разделени на периоди и части. За това четох в справочника. Още на базата.

Накрая започна да се разсъмва. Учудих се, когато видях в облаците, че улиците са пълни с народ. Обикновено пешеходците се появяваха час и половина след разсъмване.

Вратата се отвори и влезе докторът.

— Още ли не са ви нахранили? — запита той.

— Не, рано е още.

— Време е, време — каза той.

— Колко е сега часът? — запитах аз.

— Тринадесет части от третия период — каза докторът.

Не помолих за разяснение. Щом е трети, нека е трети.

— Налага се да ви оставя — каза докторът. — Имам много работа.

Докторът се върна след един час и дълго разглеждаше лентите със записите на моята температура, налягане, пулс и други неща, доказващи, че аз съм още жив. Явно лентите не му харесваха, затова докторът започна да си подсвирква нещо весело.

— Е, как е?

— Съвсем не е лошо. Съвсем не е лошо. За съжаление объркали са режима ви. Затова трябва да му се откъсне главата!

— За какво?

— За пълната безотговорност. Виждате ли, не му се искало да се раздели с нея. Е добре, след това ще ви обясня. Впрочем нали няма да възразите, ако довечера ви прелеем кръв?

— А моето възражение ще бъде ли взето под внимание?

Докторът вежливо се усмихна и си отиде.

На следващия ден ми стана по-зле. Докторът седеше на кръглата табуретка и нито дума не каза за своите болести. Зад прозореца имаше виелица. Вчера беше още топло и рибарите клатеха над водата своите въдичарски пръчки, както бръмбари мустаците си. А сега — виелица.

— След половин час ще свърши — каза докторът. — Недогледали.

— Вие управлявате климата? — запитах аз.

— Нищо не управляваме — въздъхна докторът. — Това не е живот, а направо безобразие. По-скоро да бяха се махнали облаците.

— Вие вчера говорихте нещо за безотговорността.

— Ах, за този инцидент ли? Това е неизбежно. Един млад човек... Какво ви е?

Беше ми лошо. Още чувах доктора, но вече не можех да се задържа на повърхността на живота. Струваше ми се, че се държа за думите на доктора, както за плъзгави тънки дървета, но тези думи се изплъзват и остават на повърхността на водата, а аз потъвам, без да смея да отворя уста и да поема въздух...

Събудих се. Те не знаеха, че се събудих. Не забелязаха. И аз чувах техния разговор. Докторът и другият лекар, специалист по лъчева болест.

— Два-три дена, не повече — каза специалистът. — Много му е лошо състоянието.

Знаех, че говорят за мен, но много ми се искаше тези думи да нямаха никакво отношение към мене.

За втори път се събудих през нощта. Докторът седеше на своята табуретка и редеше на коленете си нещо като пасианс с карти, които приличаха на пощенски марки. Мен ми се стори, че докторът е отслабнал и остарял. Бях благодарен на доктора, че не си е отишъл през нощта в къщи, за това, че седи край моето легло, и даже за това, че е отслабнал само защото в неговото отделение умира човек от Земята, от съвсем чужда и много далечна планета.

— Спете — каза докторът, като забеляза, че отворих очи.

— Не искам — казах аз. — Ще успея да се наспя.

— Не говорете глупости — каза докторът. — Няма безизходни положения.

— Няма ли?

— Още една дума и ще ви дам сънотворно.

— Не трябва, докторе. Знаете ли какво е чудното: смятах, че пред смъртта си хората си спомнят детството, родния дом, облени слънцето полянки... А на мен все ми се струва, че поправам някакъв ненужен ми кибер.

— Значи ще живеете — каза докторът.

Аз задряхах. Знаех, че докторът все така седи до мен и нарежда пасианси. И на мен като че нарочно ми се присъни залята със слънце

полянка, същата полянка, по която тичах в детинството си. Полянката беше топла и мека. По нея имаше много цветя, ухаеше на мед и жужаха пчели... На доктора аз не казах за моя сън. Защо да го разстройвам?

Влезе сестрата.

— Всичко е наред, докторе — каза тя. — Гласуваха.

— Е, е?

— Сто и седемнадесет „за“, трима въздържали се.

— Чудесно — каза докторът. — Така и мислех.

Той скочи и картите, които приличаха на марки, се разсипаха по пода.

— Какво, докторе?

— Животът е чудесен, млади човече. Хората са прекрасни. Нима вие не чувствувате това? Ох, как ме боли зъб! Вие не можете да си представите... Никога ли не са ви болели зъби? Вие ще се върнете на своята поляна. Присъни ли ви се?

— Да.

— Ще се върнете, но с мене. Трябва да ме поканите на гости. Цял живот се канех да отида на Земята, но някак си не достигна време. Ако ние с вас издържим още два дена, смятайте, че сме победили.

И той не лъжеше. Той не ме успокояваше. Той беше уверен, че ще остана жив. Това беше странно, защото нямаше откъде да се вземе този оптимизъм.

— Сестра, пригответе стимулаторите. Сега не е страшно. — Докторът погледна часовника.

— Кога започваме?

— След пет минути. Даже по-рано.

През дебелиите стъкла на прозореца се чу многогласен рев на сирени.

— След пет минути. Вие знаете ли вече? — каза непознат лекар, надниквайки в стаята.

— Спуснете щорите — заповяда докторът на сестрата.

Сестрата отиде до прозореца и аз за последен път видях сребърната подплата на облаците. Искях да помоля да не спускат щорите, да им обясня, че на мен ми са нужни облаците, но неумолимо гадене се надигна към гърлото ми и аз, без да успея да се уловя за

гугукането на гласа на доктора, се понесох по вълните, задъхвайки се в пияната на приборя.

— ... Така — каза някой по руски. — Ама и състояние!

Не знаех към кое от разкъсаните видения да отнеса този глас. Той не ми позволяваше да се върна в унеса и продължаваше да кънти, дълбок и звучен. С гласа беше свързана растящата в мене болка.

— Добавете още два кубика — заповяда гласът. — Засега няма да го закачаме. Глеб, пренеси тука третия комплект. Той сега ще се събуди.

Реших да бъда послушен и се събудих. Над мен висяха черна, широка брада, дълги, пухкави мустаци и вежди, така пищни, както и мустаците. Изпод масата коси поглеждаха малки сиви очи.

— Ето че се и събуди — каза брадатият човек. — Повече няма да ти дадем да заспиш. Иначе ще привикнеш...

— Вие...

— Доктор Бродски от „Колибри“.

Бродски се обърна и се изправи. Показа се, че е висок, по-висок от всички в стаята.

— Колега — премина той на космолингва. — Разрешете ми още един път да погледна историята на болестта.

Моят доктор извади купчината бели рула ленти на записите.

— Така — промърмори Бродски. — Ден единадесети... ден четиринадесети... А къде е продължението?

— Това е всичко.

— Не, вие не ме разбрахте. Аз исках да попитам къде е втората половина на месеца? Нали той не е болен от четиринадесет дни?

— Четиринадесет — каза докторът и в гласа му прозвучаха звънтящи нотки на смях.

— Преди четиридесет и три дни ние стартирахме от базата — кънтеше Бродски. — Ние спестихме по пътя три денонощия, защото повече не можехме да спестим...

— Сега всичко ще ви обясня — каза докторът. — Но, изглежда, дойде вашият помощник...

След шест часа аз лежах на съвсем обикновено легло, без превръзки, без шини, без екстензори. Новата кожа малко ме сърбеше и аз бях още така слаб, че трудно повдигах ръка. Но ми се искаше да

пуша и дори поспорих, макар и твърде вяло, с Бродски, който ми забрани да пуша до следващия ден.

— Все пак дайте да се оправим с това нещо — каза Бродски, като се наклони над историята на моята болест. — Колко време ние летяхме и колко време нашият болен е лежал при вас?

Бродски извади от джоба си голяма лула и се залови да я пали.

— Тогава вие сам няма да пушите — казах аз. — Иначе ще ви взема лулата. За едно дръпване съм готов сега на престъпление.

— Каквото е позволено на Юпитер — строго каза Бродски, — това не е позволено кому?

— На добитъка, болните, космонавтите в скафандри — отговорих аз. — Аз имам висше образование.

Моят доктор слушаше нашия разговор, умилено навел глава към рамото си. Той имаше вид на дядо, чийто внук е глътнал вилица, но в последния момент се изхитрил и с помощта на дошлия лекар е върнал вилицата на мястото ѝ.

— Дори не зная с какво да започна — накрая каза докторът. — Цялата работа се състои в това, че нашата планета е най-нелепото галактическо образуване. По-голямата част от годината тя напълно е покрита със сребристи облаци, които съвсем ни откъсват от външния свят.

— Но нали ние прилетяхме тук...

— Кораб може да пробие слоя от облаци, но с това обикновено никой не иска да се занимава. И ето защо: по някакъв начин облациите нарушават причинно-следствената връзка на повърхността на планетата. Вие помнете как преди няколко дни в града се разсъмна малко по-късно от обикновено?

— Да, помня — казах аз. — И отначало реших, че съм се събудил по-рано.

— Не, това беше закъсняло разсъмване. Един влюбен млад човек не искал да се разделя със своята възлюблена. И какво на правил? Изкатерил се той на кулата, на която стои главният градски часовник, и вързал тежест към голямата стрелка. Часовникът забавил своя ход. На друго място в Галактиката от такава постъпка съвсем нищо не би се случило. Е, може би някой би закъснял за работа. И това е всичко. А на нашата планета в периода на „сребърните облаци“ се забавя ходът на времето. Разсъмването настъпи по-късно от обикновено.

Докторът до насита се наслади на нашето изумление и продължи:

— Бедата е и в това, че в един град часовниците могат да вървят напред, а в друг да остават назад. И на различни места разсъмването настъпва в различно време. Какво ли и не предприемахме! Забранявахме да се използват личните часовници — нали времето зависеше дори и от тях, — въведохме задължителна всекичасова сверка на всички часовници на планетата... Но след това се отказахме от всички мерки от този род. Просто на просто всеки жител на планетата има часовник. И щом на планетата живеят 120 милиона души, то средното време, което показват 120 милиона часовници, е вярно. Едни избързват, други изостават, трети вървят както трябва. Ясно ли е?

— Значи — запитах аз, — ако вие сега преместите своя часовник напред, то и времето ще ускори своя ход?

— Е, толкова малко, че никой няма да забележи. А ако грешката стане голяма, достатъчно е едва-едва да се преместят стрелките на главните големи часовници и всичко ще отиде на мястото си.

— А вашият влюбен знаеше ли за това? — запита Бродски.

— За съжаление да. За това знаят всички.

— И често ли се случват такива казуси?

— Много рядко. Ние волю-неволю сме дисциплинирани. Но, от друга страна, знаем, че в случай на крайна необходимост можем да управляваме времето. Така беше и с нашия болен. Съветът на планетата взе решение да се спаси гостът. Ние знаехме, че му остава да живее два, пряко сили три дни. Вашият кораб лети до нас за 40 дни. Помните ли, аз помолих сестрата да спусне щорите?

— Да.

— За да не ви смущава бързото сменяне на деня и нощта.

— Тази мярка е много болезнена за планетата!

— Ние съзнателно пристъпихме към някои трудности. Нещо повече, както сега се изясни, „Колибри“ пристигна пет часа по-рано, отколкото предполагахме. Значи много жители на града сами бяха преместили напред ръчните си часовници и будилниците.

... След три дни ние пристигнахме на космодрума. Докторът летеше с нас за Земята. Аз бях още слаб и се подпирах на бастун. Лек снежец се сипеше от сребърните облаци и замъгляваше тяхната гладка

повърхност. За пръв път виждах собственото си отражение. Ако вдигнеш глава, то малко човече с бастун също си вдига главата и среща погледа си с твоя.

Изпращането се проточи и аз, уморен, се хванах за кръгла пръчка, завинтена към стената на космогарата. Така беше по-удобно да стоя. Бродски произнесе твърде дълга реч, в която благодари на жителите на планетата.

— Време е — каза стоящият до мен капитан на „Колибри“. — След петнадесет минути старт.

Аз се прегърнах и сбoguвах с приятелите...

И изведнъж отдалеч се дочу неясен зловец тътен, като че някой засвири на огромен контрабас. Тътенът растеше, разсипваше се на отделни звуци и приближаваше към нас.

Наоколо хората прекъснаха разговорите, огледаха се. Чу се развълнуван женски глас:

— Мъничкото ми, къде си? Тичай при мене.

Стори ми се, че на хоризонта, при далечните планини се издига стена от мъгла.

— Какво е това? — развълнува се докторът. — Какво се е случило?

Изпращачите, очевидно разбрали в какво се състои работата, се спуснаха към закритията на космогарата. Докторът си изви главата и впи поглед в мен.

— Веднага си махнете ръката! — извика той. — Какво направихте!...

Аз отдръпнах ръката си, обърнах се и погледнах кръглия предмет, за който се държах. Оказа се, че това е най-обикновен живачен термометър.

— Това не е часовник — неловко се пошегувах аз, — това е термометър.

— Именно! — извика докторът, като ме хвана за ръката и ме повлече към вратите на космопристанището. — Вие забравихте за причинно-следствените връзки.

Бродски тежко тичаше отзад, като поглеждаше през рамо вече близката стена на мъглата.

Започнах да се досещам и надявайки се, че догадката ми е лъжлива, запитах неуверено:

— Какво се случи, докторе? Какво направих?

— Нима не разбирате? Погледнете термометъра. Вие сте го стоплили и покачили температурата с няколко градуса. В целия град! И снегът се разтопил... Не губете ни секунда. По-скоро в кораба! Започва наводнение!

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.44/1972 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.